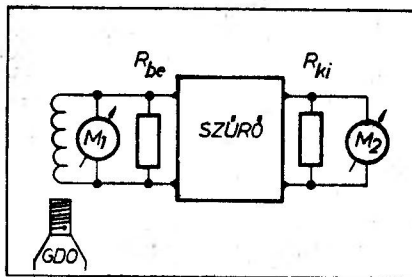

kitérésben. A mérési összeállítást a 3. ábrán láthatjuk. Nagyon fontos, hogy mérésnél a szűrő bemenetét és kimenetét a szükséges értékű ellenállással lezárjuk (vevőszűrőnél 240 ohm, adószűrőnél 70 ohm). Az ellenállás terhelhetősége lényegtelen, mi 0,5 W-ost használtunk. A mérést 20 MHz-nél kezdjük és egy vagy két MHz-enként veszünk mérési adatokat. Az utolsó mérési pont 60 MHz. A grid-dip oszcillátort az ábrán látható csatolótekercshez úgy közelítjük, illetve távolítjuk, hogy az egyes mérési pontoknál az M_1 műszer kitérését mutasson. Az M_2 műszer kitérését minden mérési pont-

3. ábra

nál leolvassuk és felírjuk. (Természetesen nem a feszültségek nagy-

ságrendje fontos, hanem a ki- és bemenő feszültségek egymáshoz való aránya.) Az így kapott mérési eredményeket diagramban ábrázoljuk. Így megkapjuk a szűrő átviteli görbét, vagyis azt a görbét, melyből leolvashatjuk, hogy az egyes frekvenciákon az elkészült szűrőtől milyen aktivitást várhatunk. Az eljárás nem laboratóriumi pontosságú, de arra tökéletesen elegendő, hogy viszonylagos tájékoztatást adjon és a felrajzolt görbét áttekintve a számunkra érdekes frekvenciákon a szűrő csillapítását leolvashatjuk. A későbbiekben közlésre kerülő görbék is ilyen eljárással készültek.

(Folytatjuk)

Olvásóink írják...

• „Mestertrafó” • Karakterisztika vizsgáló •

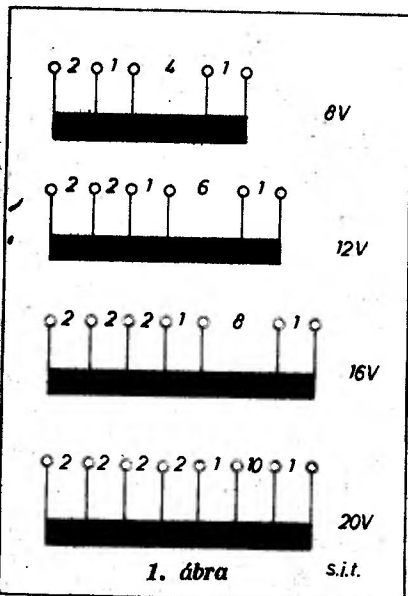
A Rádiótechnika 1970/10. számában levő Fejtűrovat 3. válasza adta az alap gondolatot egy nagyobb össz-feszültségre kibővíthető „mestertrafó” tervezéséhez.

A bővítéshez a tekercselrendezést kell módosítani. Az új tekercselrendezés lényege, hogy két 1 voltos tekercs közé kerül az össz-feszültség felével egyenlő rész. (Pl.: 24 V esetén a 12 V-os tekercs.) A további tekercsek 2 V-osak. Az össz-feszültség legkisebb értéke 8 V, s ez 4 V-onként korlátlanul növelhető (1. ábra).

A tekercselrendezés segítségével 1 V-os lépésekben minden feszültség tevéhető. Az ábrán csak a szekunder tekercsek vannak feltüntetve.

Malik István

Pilis, Báthory u. 5.

1. ábra

s.i.t.

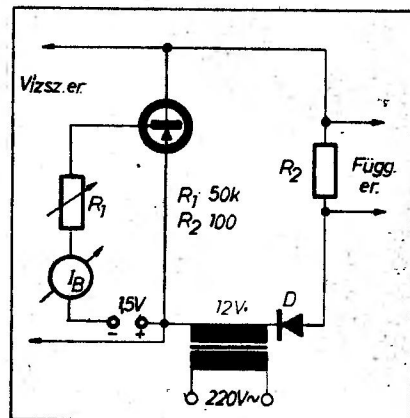
Készítsük el az ábrán látható kapcsolást. Ha az áramkör megfelelő kimeneti pontjait egy oszcilloszkóp megfelelő bemeneteire kötjük, a vízszintes eltértés arányos lesz a kollektorfeszültség változásaival, az R_1 ellenálláson fellépő feszültség és ezzel a függőleges eltértés arányos lesz a kollektorárammal. Ezen az úton tehát kollektorfeszültség – kollektoráram jelleggörbét rajzolhatjuk fel. (Az oszcilloszkóp belső eltértését most nem használjuk!) A D dióda egyenirányításra szolgál, típusát úgy válasszuk meg, hogy elbírja a tranzisztor maximális kollektoráramát.

Az ábrán a tranzisztor földelt emittérű erősítőként dolgozik. Ebben a kapcsolásban különböző bázisáramokra, mint paraméterekre egy görbesereget kívánunk kapni. Ha megszakítjuk az R_1 ellenállás vezetékét, az $I_B = 0$ értéknek megfelelő görbét kapjuk. Ezután az oszcilloszkóp függőleges és vízszintes erősítésének szabályozóját állítsuk be a kívánt méretre. A nulla bázisáramhoz tartozó görbének van a legkisebb amplitúdója, ezért ne állítsuk nagyra a függőleges érzékenységet, mert nagyobb I_B értékeknél „kicsúszunk a képből”. A bázisáram minden egyes értékénél külön görbét kapunk, ha az R_1 értékét változtatjuk. A teljes görbesereget egymás utáni fényképezéssel kaphatjuk meg. A szkóp eltértéseit hitelesítve a fényképen feltüntetjük a feszültség- ill. áramértékeket.

A kapcsolás pnp tranzisztorra szól, npn tranzisztor esetén fel kell cserélni a telep és az egyenirányító polaritását. A kapcsolást kidolgozhatjuk földelt bázisú jelleggörbék felvételére is.

Nádasi Péter

Bp. IX., Bocskai u. 22.

Terveinkből:

SSB meghajtó egység

Soros feszültség-stabilizátorok

Tranzisztoros NF voltmérő

Helyreigazítás:

Az 1970/12. számunk 470. oldalán az „ALMAZ” kapcsolási rajzán a T_2 báziskörében levő $3 \mu/10$ k RC tagot rövidrezáró vonal törölnöd!